

IN DE HOEK MET ANOUK

DE WATERTAFEL

Spel vormt de basis voor de ontwikkeling van het jonge kind. Om kinderen te kunnen laten spelen is een goed ingerichte speelleeromgeving essentieel. Deze keer gaan we een interessante spelplek bespreken met praktische hindernissen: de watertafel!

In de begintijd van mijn loopbaan als kleuterjuf was de watertafel eigenlijk het gehele jaar gevuld met zand. Zo tegen het einde van het schooljaar, wanneer het zand toch zo ongeveer de bak uit liep, werd deze leeggeschept en omgetoverd tot een watertafel. En wat was dat steeds een gedoe; natte vloer, natte handdoeken, natte spullen en drijf natte kinderen. Na een paar weekjes had ik het wel weer gezien met die watertafel. Maar toen mij een jaar of wat later ter oren kwam dat juist bij de zand- én watertafel het meest spontane taalgebruik onder jonge kinderen waarneembaar is, won mijn nieuwsgierigheid naar deze speelplek terrein.

En natuurlijk heb ik in de loop der jaren zo'n beetje alle praktische 'nat-werende' aanpakken doorlopen; met kleding en verfschort, met enkel bovenkleding en verfschort, in het ondergoed zonder verfschort, enzovoorts, enzovoorts. Hoe pak je dat in hemelsnaam aan zonder dat het een enorme toestand wordt? Tot ik het volgende besloot; de watertafel is een 'geklooi', nou en?!

Dat besloot ik niet zomaar. In de jaren dat ik samen met de kinderen het spel aan de watertafel uitprobeerde werd mij een ding duidelijk: niets wint het in populariteit van deze bak met warm water. En dat is nou precies wat ik met jullie wil delen.

Spel als basis

Als professional, werkende met jonge kinderen, ben ik net als jullie, voortdurend op zoek naar datgene waar de kinderen echt warm voor lopen. Wat kan ik hen aanbieden dat direct een hoge spelbetrokkenheid stimuleert? Want zoals Luc Koning stelt: 'het spelen om het spelen is voor jonge kinderen een doel 'an sich'. De beroemde Canadese psycholoog J. Peterson vertelt in zijn podcasts ook veelvuldig over het belang van spelen voor de cognitieve en sociale ontwikkeling van jonge kinderen. Hij zegt daar vrij vertaald het volgende over. Als professionals moeten wij de ambitie hebben om een sterke intrinsieke motivatie aan te spreken bij jonge kinderen zodat zij:

1. zich openstellen voor het spel en daar met enthousiasme aan gaan starten (taakinitiatie, experimenteerdrang en zelfvertrouwen)
2. anderen uitnodigen om mee te komen spelen (socialisering, communiceren en taal)
3. het spel langere tijd in gezamenlijkheid willen uitspelen (taakgerichtheid, plannen en organiseren, cognitieve flexibiliteit en creativiteit).

Wel eens 20 kinderen op een plein gezien na een flinke regenbui? Je vindt ze hoogstwaarschijnlijk in de plas, naast de plas of springend over de plas. Niets wint het in eenvoud van deze speelplek.

Introductie in de groep

De watertafel vraagt wel de nodige introductie in de groep. Daarom loop ik graag de 'vijf A-tjes' met jullie door:

1. Aanleren

De watertafel vraagt gerichte instructie. Je kunt kinderen stap voor stap aanleren hoe zij het spel aan de watertafel kunnen opstarten, welk spelgedrag daar passende is en hoe zij het spel weer correct moeten afronden. Dat betekent dat er ook veel tijd ingepland moet worden voor het opruimen. Een druiprekje en voldoende droogdoeken bij de tafel zijn dan ook noodzakelijk.

2. Alleen

Op onrustige, drukke dagen is er niets mis mee om kinderen ook eens lekker een moment in hun eentje aan de tafel te laten spelen. Het kan juist ook dienst doen als leerzaam observatie moment.

3. Afschermen

Het spel aan de watertafel vraagt ook om een doelgerichte inrichting. Wanneer je materialen wilt toevoegen aan het spel (bijvoorbeeld schelpen, bootjes, schenkkannetjes, enzovoorts), plaats deze dan niet in een grote curverbak onder de tafel. Etaleer deze op een tafeltje naast de watertafel. Dit bakent de spelplek duidelijker af en geeft de kinderen een visuele impuls om hun spel invulling te gaan geven. Daarnaast kan een rubberen antislip mat ook zorgen voor afbakening en het voorkomen van nare ongelukjes.

4. Afremmen

De keuze van de materialen zullen grotendeels het gedrag aan de watertafel gaan bepalen. Biedt je allerlei watermolens aan dan zullen kinderen actief gaan verkennen wat daarvan de mogelijkheden zijn. Spetterend materiaal nodigt uit tot verder spetteren 😊. Introduceer aan de watertafel uitdagend en divers materiaal maar in kleine hoeveelheden. Dit helpt kinderen zich te focussen en in rust het materiaal en de werking van het water te ontdekken.

5. Anders

Zorg tijdig voor afwisseling in het materiaal en probeer ook eens een dagje spelen met water zonder materialen. De introductie van (geplastificeerde) prentenboeken kan het spel aan de watertafel ook een enorme impuls geven.

Kortom; de watertafel hoort bij de fundamenteën van een groepsruimte en hoort daar het hele jaar door. Zorg altijd voor schoon warm water en voldoende droge kleding en 'let the magic happen' ☺.

Lieve groetjes,

Anouk Brouns

Anouk Brouns

06-83441433

a.brouns@edux.nl